

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

VI СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

22.03.2018 №364/4428

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо необхідності внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» та інших нормативно-правових актів

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ», з метою вдосконалення пам'яткоохоронного законодавства Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України згідно з додатком до цього рішення.
2. Офіційно оприлюднити це звернення в газеті Київської міської ради «Хрещатик».
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань культури, туризму та інформаційної політики.

Київський міський голова

В. Кличко

Додаток
до рішення Київської міської ради
від 22.03.2018 № 364/4428

ЗВЕРНЕННЯ
до Верховної Ради України
щодо необхідності внесення змін до Закону України «Про охорону
культурної спадщини» та інших нормативно-правових актів

Київ є одним із найстаріших та найкрасивіших міст Східної Європи. Столиця зберігає пам'ять тисячоліть, концентруючи в своєму архітектурному образі характер нації. Саме тут починались українська державність і культура. Місто Київ стоїть першим у Списку історичних населених місць України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року №878. У місті Києві знаходиться понад 3500 об'єктів культурної спадщини. Культурне надбання не тільки підкреслює офіційний статус культурної столиці України, а й створює світовий імідж Києва. Однак близько 10% із загального числа об'єктів культурної спадщини перебувають у незадовільному стані та вимагають застосування негайних заходів щодо збереження.

Водночас, у сфері пам'яткоохоронної діяльності існує ряд серйозних проблем, серед яких чи не найбільшою є ігнорування та порушення пам'яткоохоронного законодавства суб'єктами господарювання. Зокрема, останнім часом почастишали випадки навмисного доведення об'єктів культурної спадщини їх власниками до руйнації.

Згадані вище проблеми характерні не лише для столиці, а й для всіх інших 401 історичних населених місць України зі вказаного вище Списку.

Враховуючи ситуацію, що склалася, з метою збереження культурного надбання Київська міська рада звертається до Верховної Ради України з проханням ініціювати внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини», Цивільного кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в частині, що стосується пам'яткоохоронної діяльності.

Так, змінами, внесеними до Закону України «Про охорону культурної спадщини» у 2010 році були значно зменшені повноваження органів охорони культурної спадщини щодо захисту щойно виявлених об'єктів культурної спадщини на відміну від пам'яток культурної спадщини. Зокрема, при виявленні порушень законодавства про охорону культурної спадщини на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини відповідні органи охорони культурної спадщини мають право лише вимагати усунення виявлених порушень та видавати приписи.

Інших заходів з боку органів охорони культурної спадщини по притягненню до відповідальності власників щойно виявлених об'єктів культурної спадщини при виявленні фактів порушення законодавства про охорону культурної спадщини на законодавчому рівні не передбачено.

Також на сьогоднішній день на законодавчому рівні фактично відсутня можливість повернення (викупу) до комунальної власності пам'яток, доведених власниками до руйнації. У зв'язку з цим необхідно визначити чіткий механізм повернення таких об'єктів до державної або комунальної власності та надати можливість відповідним органам місцевого самоврядування затверджувати нормативно-правові акти, якими би визначався порядок викупу пам'ятки, яка переходить у комунальну власність.

Разом з тим, пропонується суттєво підвищити розмір штрафних санкцій за порушення законодавства у сфері охорони культурної спадщини, а також надати можливість органам охорони культурної спадщини накладати фінансові санкції не тільки на юридичних осіб, а й на фізичних осіб-підприємців, які є власниками, користувачами, орендарями об'єктів культурної спадщини, а також замовниками робіт не тільки на пам'ятках, а й на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини.

Потребує врегулювання питання вирішення колізії між статтею 44 та статтею 45 Закону України «Про охорону культурної спадщини» в частині повноважень органів та конкретних посадових осіб, які мають право накладати (застосовувати) фінансові санкції. Ця колізія призводить до того, що недобросовісними власниками та користувачами об'єктів культурної спадщини в судовому порядку скасовуються постанови про накладення фінансових санкцій, які виносяться керівником органу охорони культурної спадщини м. Києва.

Вважаємо за необхідне унормувати питання зарахування коштів, одержаних у вигляді стягнень за порушення вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», на спеціальні рахунки органів охорони культурної спадщини з метою їх подальшого використання виключно на заходи охорони об'єктів культурної спадщини.

Необхідним для ефективної роботи органів охорони культурної спадщини є узгодження правових норм Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з відповідними нормами Закону України «Про охорону культурної спадщини» щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони культурної спадщини задля забезпечення принципу правової визначеності щодо охорони культурної спадщини.

Додатково просимо розглянути вдосконалення правового врегулювання зазначеного питання в інших аспектах, зокрема, запровадження імперативного

(обов'язкового) страхування об'єктів культурної спадщини їх власниками (користувачами) з чіткою метою – відновлення таких об'єктів у первинному вигляді в випадку руйнування, пошкоджень, знищення тощо.

Окремо варто зазначити, що 22.02.2018 у Верховній Раді України зареєстрований та розглядається законопроект «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини в сфері охорони культурної спадщини та статті 44 Закону України «Про охорону культурної спадщини» №8050 від 22.02.2018, яким пропонується посилити відповідальність за злочини в сфері охорони культурної спадщини, а також виконання міжнародних зобов'язань, які Україна взяла на себе відповідно до міжнародних договорів, зокрема, деталізовано диспозицію статті 298 Кримінального кодексу України «Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єкта культурної спадщини» та збільшено перелік суспільно небезпечних діянь, які підпадають під дію зазначеної статті Кримінального кодексу України.

Внесення змін до запропонованих нормативно-правових актів вирішить не лише існуючу колізійність у сфері охорони культурної спадщини, але й актуалізує пам'яткоохоронне законодавство згідно з вимогами сучасності та надасть органам охорони культурної спадщини необхідні інструменти для ефективної діяльності та збереження культурного надбання для наступних поколінь.

Враховуючи вищезазначене та той факт, що 2018 рік є роком Культурної Спадщини в Європі відповідно до рішення Європейського парламенту, а відповідно до ініціативи Міністерства культури України планується оголосити поточний рік роком Культурної Спадщини в Україні, Київська міська рада просить Верховну Раду України невідкладно розробити необхідні законодавчі зміни та включити їх до відповідного плану роботи з метою їх розгляду протягом першого півріччя поточного року, визначивши цей напрямок пріоритетним у роботі Верховної Ради України.

Київський міський голова

В. Кличко